

Prawo spółek handlowych z testami online

Przejdź do produktu na **ksiegarnia.beck.pl**

Przedmowa

Przekazany Czytelnikom podręcznik „Prawo spółek handlowych”, Warszawa 2024, wyd. 1, autorstwa *Marcina Spyry, Grzegorza Sulińskiego i Andrzeja Szumańskiego* został opracowany przez samodzielnych pracowników naukowych Katedry Prawa Gospodarczego Prywatnego Uniwersytetu Jagiellońskiego, będących jednocześnie praktykami specjalizującymi się w zagadnieniach prawnych objętych jego treścią. Profesor dr hab. *Andrzej Szumański* i dr hab. *Grzegorz Suliński* są adwokatami, dr hab. *Marcin Spyra* zaś jest radcą prawnym.

Kluczowy dla materii podręcznika akt prawny, tj. Kodeks spółek handlowy z 15.9.2000 r., był wielokrotnie nowelizowany. Jest to przede wszystkim konsekwencją obowiązku uwzględniania przez polskie ustawodawcę dyrektyw Unii Europejskiej o spółkach bądź ich zmian, a także potrzeby wprowadzenia innych zmian inspirowanych oczekiwaniami praktyki, a nawet względami marketingu politycznego. Powstały nowe instytucje prawne, takie jak np. zakładanie spółki z o.o., a także spółki jawnej i komandytowej przez Internet, transgraniczne łączenie się spółek (2008), a później (2023) transgraniczny podział oraz przekształcenie spółki i wcześniej (2011) przekształcenie jednoosobowego przedsiębiorcy w spółkę kapitałową. Nastąpiły nowe, odmienne od dotychczasowych regulacje, np. instytucji związanych z ochroną kapitału spółki akcyjnej (np. wnoszenia aportów, nabywania własnych akcji, zakazu *financial assistance*) bądź dotyczących wykonywania uprawnień akcjonariuszy w spółkach publicznych w sposób uwzględniający elektroniczne środki komunikacji.

Na początku obecnej dekady pojawiły się też zupełnie nowe regulacje prawne w KSH, takie jak nowy typ spółki kapitałowej w postaci prostej spółki akcyjnej (art. 300¹–300³⁴), regulacja prawa grup spółek (art. 21¹–21¹⁶) czy istotne zmiany w nadzorze nad spółkami kapitałowymi z roku 2022. Pandemia Covid-19 wymusiła w 2020 r. regulację sposobu odbywania posiedzeń zarządów, rad nadzorczych czy zgromadzeń spółek kapitałowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Z kolei obowiązkowa dematerializacja akcji spółek akcyjnych niepublicznych (prywatnych), obowiązująca od 2021 r., istotnie zmieniła porządek legitymacyjny w tych spółkach, nie wspominając o takich zmianach w odniesieniu do spółek publicznych, które zaczęły obowiązywać od roku 2009.

Wymienione wyżej liczne zmiany KSH wywołały istotny rozwój doktryny oraz judykatury w ramach prawa spółek handlowych, prowadzący często do polaryzacji wyrażanych poglądów prawnych. Wyraziło się to w pojawieniu się wielu komentarzy do KSH, opracowań systemowych, dużej liczby monografii, a także licznie publikowanych orzeczeń Sądu Najwyższego czy sądów apelacyjnych. W tym miejscu warto wspomnieć, że na przełomie ostatnich dekad w polskim piśmiennictwie toczyła się ożywiona dyskusja na temat potrzeby wprowadzenia w KSH regulacji prawnej tzw. spółki z o.o. *light*, nawiązującej do rozwiązań przyjmowanych na gruncie *common law*. Projekt regulacji tej spółki z 2010 r. został ostatecznie odrzucony. Równie burzliwa dyskusja objęła regulację prawa grup spółek, która została w końcu uchwalona w roku 2022.

Niniejszy podręcznik ogranicza się tylko do spółek handlowych. Nie obejmuje więc spółki cywilnej, której regulacja znajduje się w Kodeksie cywilnym. Konstrukcja podręcznika zmierza do podporządkowania poszczególnych jego rozdziałów (I–VII) typom spółek handlowych takich, jak kolejno: spółka jawna, partnerska, komandytowa, komandytowo-akcyjna, spółka z o.o., prosta spółka akcyjna i spółka akcyjna. Przedostatni rozdział (VIII) – zgodnie z koncepcją przyjętą przez ustawodawcę w KSH – poświęcono łączeniu się, podziałowi i przekształceniu spółek. Natomiast ostatni rozdział (IX) dotyczy prawa grup spółek.

łek. Mimo że regulacja ta znalazła się na końcu „Przepisów ogólnych” KSH, to jednak ze względu na to, że może ona dotyczyć wszystkich spółek kapitałowych, zasługuje na wyodrębnienie w systematyce podręcznika w postaci rozdziału.

Analiza każdego typu spółki handlowej (niefortunnie określanego po nowelizacji KSH z 2023 r. mianem „formy spółki”) została oparta na tym samym schemacie w ramach spółek osobowych oraz spółek kapitałowych. Ułatwia to Czytelnikowi, z jednej strony, możliwość oceny systemowej rozwiązań prawnych przyjętych przez ustawodawcę, z drugiej zaś pozwala na łatwiejsze oraz tym samym bardziej „przyjazne” opanowanie tej trudnej materii prawnej.

Poszczególne typy spółek są traktowane w poniższym opracowaniu jako „byty zamknięte”. Podręcznik unika – co do zasady omawiania zagadnień z zakresu danego typu spółki przez odesłanie do innego typu spółek, mimo że do takiego odesłania upoważnia – w przypadku spółek osobowych innych niż jawna – sam ustawodawca, np. w art. 89, 103 i 126 § 1 KSH. To samo odnosi się faktycznie do spółek kapitałowych, gdzie pewne kwestie, np. w zakresie ochrony kapitału czy organów spółki są do siebie podobne. Tym samym Czytelnik, np. praktyk zainteresowany w związku z prowadzoną przez siebie sprawą tylko określonym typem spółki, nie musi sięgać do rozdziałów poświęconych innym typom spółek handlowych. Przyjęcie zasady przeciwnej zmniejszyłoby z pewnością niemalą objętość tego podręcznika. Jednakże byłoby to kosztem jasności wyводу oraz niosłoby ze sobą ryzyko wadliwych wniosków wyprowadzanych przez Czytelnika z lektury podręcznika. Wynika to stąd, że tzw. odpowiednie stosowanie danego przepisu zakłada trzy możliwości jego interpretacji, tj. stosowanie tego przepisu „wprost” czyli bez modyfikacji, następnie z koniecznymi modyfikacjami, aż wreszcie pominięcie wspomnianego przepisu jako niemożliwego do pogodzenia ze specyfiką sytuacji, na gruncie której ma znaleźć on zastosowanie. Chcąc jednak ułatwić Czytelnikowi zwrócenie uwagi na wiele łączących się ze sobą różnych aspektów analizowanej kwestii prawnej, przy jednoczesnym uniknięciu powtórzeń danego wyводу, w każdym rozdziale znajdują się odesłania do odpowiednich jego fragmentów przez wskazanie numerów bocznych tekstu.

Podręcznik w zamyśle jego autorów ma charakter „wielozadaniowy”. Z jednej strony jest to pogłębiiony podręcznik akademicki dla studentów wydziałów prawa polskich uczelni, jako materiał przygotowawczy do egzaminu z prawa handlowego (prawa gospodarczego prywatnego) w zakresie prawa spółek handlowych. Objętość podręcznika, a także zgłębianie szczegółów poszczególnych instytucji prawnych powoduje, że opracowanie to może być wykorzystane przez aplikantów sędziowskich, adwokackich, radcowskich i notarialnych. Trzecią grupą Czytelników, do których jest adresowane niniejsze opracowanie, są prawnicy praktycy (adwokaci, radcowie prawni, notariusze, sędziowie) funkcjonujący w swoich zawodach prawniczych, potrzebujący szybkiego uzupełnienia swych wiadomości w kwestiach szczegółowych, w związku z prowadzoną przez nich sprawą z zakresu prawa spółek handlowych. Zawarty w podręczniku opis określonych instytucji prawnych ułatwi Czytelnikowi następcze sięgnięcie do literatury komentarzowej czy opracowań monograficznych, w celu wyjaśnienia powstałego w praktyce problemu prawnego. Czwartą z kolei grupą adresatów – może najważniejszą, gdyż do nich adresowane jest prawo spółek handlowych – są wspólnicy lub akcjonariusze spółek oraz członkowie zarządu bądź rad nadzorczych spółki kapitałowej, a także wierzyciele spółek.

Autorzy

Kraków, luty 2024 r.

[Przejdź do księgarńi →](#)

ksiegarnia.beck.pl